

แนวทางแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญา

โดยใช้หลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา: กรณีศึกษาเยาวชนในจังหวัดเพชรบุรี*

The Solution for Solving Juvenile Delinquency Using Buddhist Practice:

A Case Study of Juvenile in Petchaburi Province

¹บุษบา ฉิมพลิกานนท์, พระครูปลัดปัญญาวรรวัฒน์, และ พระมหาวีระศักดิ์ อภินนทเวที

¹Bussaba Chimpriganon, Phrakrupalad Paññavoravat,

and Phramaha Weerasak Abhinandavedi

¹มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

¹Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: bussabalawyer@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาสาเหตุที่เด็กหรือเยาวชนไปกระทำความผิดอาญา 2) เพื่อศึกษาแนวทางปฏิบัติตามมาตรการทางกฎหมาย และแนวทางปฏิบัติตามหลักพุทธศาสนา สี่ล สี่ล 5 สมมติ และปัญญา ที่นำมาใช้เป็นมาตรการในการแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญา 3) เพื่อทราบผลที่ได้รับ จากการนำหลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา ด้วยสี่ล สี่ล 5 สมมติ มาแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนกระทำความผิดทางอาญา โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบเจาะจงและนำมาวิเคราะห์ อธิบายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สาเหตุสำคัญที่เด็กหรือเยาวชนไปกระทำความผิดอาญานั้น โดยสาเหตุแรกเกิดจากครอบครัว บิดามารดา รองลงมาคือ ยาเสพติด เพื่อน ความเจริญด้านเทคโนโลยี 2) แนวทางปฏิบัติตามมาตรการทางกฎหมาย ไม่สามารถแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญาได้ แต่แก้ไขได้เฉพาะเด็กหรือเยาวชนบางคนที่ยังกระทำความผิดเพียงเล็กน้อย นอกนั้นแก้ไขไม่ได้ ส่วนการนำหลักปฏิบัติทางพุทธศาสนาเกี่ยวกับสี่ล สี่ล 5 สมมติ และปัญญา มาเป็นมาตรการให้เด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา เป็นอีกแนวทางหนึ่งในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยการใช้มาตรการดังกล่าวควบคู่กับทางกฎหมาย อย่างจริงจังเป็นรูปธรรม จึงสามารถให้กลับตนเป็นคนดีได้และไม่ไปกระทำความผิด 3) หลักปฏิบัติทางพุทธศาสนาเรื่องสี่ล สี่ล 5 สมมติ และปัญญา เป็นหลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา ที่จะนำมาเป็นหลักปฏิบัติให้เด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดได้ปฏิบัติ เมื่อปฏิบัติตามก็จะทำให้เกิดความ รู้สึกตน ไม่เบียดเบียนทำร้ายผู้อื่น มีเมตตากรุณา มีความเกรงกลัวต่อบาป ทำให้ไม่ไปกระทำความผิด

คำสำคัญ: เด็กและเยาวชน; การกระทำความผิดอาญา; หลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา

Abstract

The research article consisted of the following objectives: 1) to investigate the causes of juvenile criminal offenses; 2) to explore the guidelines for practices based on legal measures and the Buddhist teachings on precepts, the Five Precepts, Samādhi (concentration), and Paññā (wisdom), which are all used as the measure to solve problems of juvenile criminal offenses; and 3) to use the outcomes from applying the Buddhist practices on precepts, the Five Precepts, Samādhi and Paññā to solve problems of juvenile criminal offenses. The study used a qualitative research approach, in which data from in-depth interviews were analyzed and presented in the form of a description.

From the study, the following findings are found: 1) Family and parent are the most common causes of juvenile criminal offenses, followed by drug addiction, friends, and technology advancement; 2) The guidelines for practices based on legal measures can only solve small juvenile offenses but not major juvenile criminal offenses. The Buddhist teachings on precepts, the Five Precepts, Samādhi and Paññā are one of the guidelines to change behavior. The serious and actual use of such practices, along with legal measures can transform a person into a good person who will not commit any further offenses; 3) The Buddhist teachings on the Five Precepts, Samādhi and Paññā can be taught to juvenile who commits offenses to practice so they will not hurt or harm others, will have loving-kindness and compassion for others, and lastly, will have moral dread. All of this will keep them from committing further offenses.

Keywords: Juvenile; Criminal Offenses; Buddhist Practices

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยเกิดปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญาเพิ่มมากขึ้น โดยมีเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญาในช่วงปี พ.ศ.2561 จำนวน 31,520 คดี พ.ศ.2562 จำนวน 35,969 คดี และในปีพ.ศ. 2563 (ถึงเดือนตุลาคม) จำนวน 36,763 คดี (Office of Planning and Budget, 2019) ซึ่งสาเหตุเกิดจากครอบครัวของเด็กและเยาวชนเอง เป็นอันดับแรกส่วนใหญ่เยาวชนที่อยู่ในครอบครัวแตกแยก บิดามารดาประพฤติไม่ดี ชอบกระทำความรุนแรงในครอบครัว เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีขาดการศึกษา ปล่อยปละละเลยไม่สนใจดูแลบุตร รวมทั้งนิสัยพฤติกรรมตัวเด็กและเยาวชนเอง ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนผิดปกติ ความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจ ยาเสพติดที่มีอย่างแพร่ระบาดหากหลงเข้าไปอยู่ในวังวนของยาเสพติดไม่ว่าจะเป็นสุรายาบ้า (เมทแอมเฟตามีน) ยาไอซ์ ยาเค กัญชา กระท่อม ล้วนเป็นสิ่งที่ทำให้ขาดสตินำไปสู่การกระทำความผิดอาญา นอกจากนี้ยังมีปัจจัยแทรกซ้อนเป็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว คือวิวัฒนาการทางเทคโนโลยีที่

เจริญก้าวหน้าจนทำให้แนวความคิด พฤติกรรมของผู้คน กระแสสังคม เศรษฐกิจ เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และซับซ้อน จากการพัฒนาเทคโนโลยี ระบบสื่อสาร และระบบดิจิทัล ที่เกิดขึ้นนี้ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตและพฤติกรรมของคนในทุกสังคม เพศ วัย จนคนรุ่นก่อนแทบจะตามไม่ทัน ด้วยสาเหตุนี้ก็ทำให้เด็กและเยาวชนในปัจจุบันนี้มีแนวความคิดที่ผิดแปลกไป กระทำคามผิดโดยไม่รู้สำนึก มีชีวิตสับสนวุ่นวายอยู่อย่างไม่มีความสุข ความรู้สึกนึกคิดมีติดบอดไม่รู้หนทางแก้ไขปัญหาใด ๆ และยิ่งอาจไปทำร้ายบุคคลอื่นเพราะการขาดสติ

ความเจริญทางเทคโนโลยีเปลี่ยนไป การวิวัฒนาการของโลกเปลี่ยนไป มาตรการทางกฎหมายที่เข้ามาคุ้มครองเด็กเป็นการเฉพาะ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 74 ให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนอยู่ ศาลใช้วิธีการสำหรับเด็ก ตั้งแต่กล่าวตัดเตือนไปจนถึงวิธีการที่หนักที่สุดสำหรับเด็กคือ ส่งไปสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก ส่งไปฝึกอบรมที่สถานฝึกอบรมตามระยะเวลาที่ศาลกำหนด แต่เด็กนั้นอายุไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นกฎหมายพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ล้วนแต่ตราขึ้นมาบนพื้นฐานของทฤษฎีเพื่อแก้ไขฟื้นฟู การลงโทษ โดยเน้นตัวผู้กระทำความผิดและสภาพแวดล้อม แต่มาตรการเหล่านี้ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนที่กระทำความผิดจากสภาพแวดล้อมของครอบครัวที่อยู่อาศัย การได้รับแต่ความบอบช้ำทางจิตใจหรือเพราะความหลงผิด เด็กและเยาวชนที่เคยกระทำความผิดและพ้นโทษไป แต่ไม่มีจิตสำนึกไม่มีการพัฒนาด้านสภาพจิตใจ ก็ไม่สามารถกลับตนเป็นคนดีได้ ดังนั้นถ้าแนวทางคำสั่งสอนที่เป็นหลักพุทธศาสนาปรับเปลี่ยนแนวความคิดและพฤติกรรมให้มีวิธีคิดที่ดี

การนำแนวทางปฏิบัติทางพุทธศาสนาใช้ในการอบรมสั่งสอน เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา ถือว่าเป็นหนทางหนึ่งในการปรับเปลี่ยนสภาพภายในจิตใจ ให้มีจิตใจอ่อนโยน ตั้งใจ ยึดมั่นในความดี ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มาตรการและวิธีการที่ใช้แก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญา ควรต้องปรับเปลี่ยน นอกจากการใช้มาตรการพิเศษ การจำกัดพื้นที่ให้อยู่ อย่างขาดอิสรภาพ การอบรมห้ามปรามโดยไม่มีกรอบ ทฤษฎี หรือ ไม่ได้นำหลักคำสอนทางพุทธศาสนามายึดถือ บางครั้งไม่อาจแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนกระทำผิดได้ รัฐบาลควรที่จะหาแนวทางการแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา ให้มีทางเลือกเริ่มต้นวิธีคิด และชีวิตใหม่โดยนำหลักคำสอนทางพุทธศาสนา เรื่อง ศีล สมาธิ ปัญญา เพื่อสร้างปัญญาที่ถูกต้อง มาให้เด็กและเยาวชนปฏิบัติ และตระหนักรู้ถึงคุณธรรม และ จริยธรรม เสริมสร้างให้เด็กและเยาวชนทั่วไป ที่กระทำความผิดอาญา ได้ยึดเหนี่ยวในจิตใจ นำไปปฏิบัติ สามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างสงบสุข ลดปัญหาลูกและเยาวชนกระทำความผิดอาญา ปัญหาอาชญากรรม และปัญหาความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นในสังคม

กรณีศึกษาเยาวชนจังหวัดเพชรบุรี ในปี พ.ศ.2563 มีประชากรประมาณการที่จำนวน 491,740 คน ซึ่งมีเด็กและเยาวชนหญิงชาย โดย เด็กอายุ 5 - 9 ปี มีจำนวน 18,520 คน อายุ 10 - 14 ปี มีจำนวน 24,782 คน อายุ 15 - 19 ปี มีจำนวน 30,804 คน (Phetburi Provincial Statistical Office, 2020) ซึ่งเด็กและเยาวชนในจังหวัดเพชรบุรี กระทำความผิดอาญา จำนวนมาก อันเป็นปัญหาสำคัญ มีคติที่อยู่ในการพิจารณา

ของศาล อยู่ระหว่างควบคุมตัวที่สถานพินิจ สถานฝึกอบรม อยู่ระหว่างคุมประพฤติ หรือพ้นจากระยะเวลาการลงโทษ ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเพชรบุรี

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนกระทำความผิดอาญา โดยใช้หลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา กรณีศึกษาเยาวชนในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำมาใช้แก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา สามารถกลับตัวเป็นคนดี ไม่กระทำความผิดอีก เป็นพลังของประเทศชาติในการพัฒนาประเทศให้เจริญ และสงบสุขยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสาเหตุที่เด็กและเยาวชนไปกระทำความผิดอาญา
2. เพื่อศึกษาแนวทางปฏิบัติตามมาตรการทางกฎหมาย และแนวทางปฏิบัติตามหลักพุทธศาสนา ศีล 5 สมาธิ และปัญญา ที่นำมาใช้เป็นมาตรการในการแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญา
3. เพื่อทราบผลที่ได้รับ จากการนำหลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา ด้วยศีล ศีล 5 สมาธิ มาแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนกระทำความผิดทางอาญา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนกระทำความผิดอาญา โดยใช้หลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา กรณีศึกษาเยาวชนในจังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1

- ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญา ด้วยหลักปฏิบัติศาสนาพุทธ
- สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้พิพากษา, ผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัว, อัยการ, หน่วยงาน, พนักงานสอบสวน, นักจิตวิทยา, พระสงฆ์, เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา, บิดามารดา หรือผู้ปกครอง

- ผู้วิจัยร่วมสานเสวนา

ขั้นตอนที่ 2

- ผู้วิจัยดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูลปัญหา สาเหตุ และวิธีการแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญา ด้วยหลักทางพุทธศาสนา

ขั้นตอนที่ 3

- สร้างแบบสำรวจสอบถาม
- ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม
- ดำเนินการนำแบบสอบถามไปสอบถาม

ขั้นตอนที่ 4

- ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก เก็บรวบรวมข้อมูล
- ประเมินผลจากการสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 5

- ผู้วิจัยจะทำการศึกษาข้อมูลที่เกิดจากการรวบรวมเอกสาร จากการเข้าร่วมสานเสวนา การสัมภาษณ์ทั้งหมด และแบบสอบถาม เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในหลักการและวิธีการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญา โดยใช้หลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา ในจังหวัดเพชรบุรี

ขั้นตอนที่ 6

- ผู้วิจัยจะทำการสรุป และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญา โดยใช้หลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา ศีล ศีล 5 สมาธิ และปัญญา เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนไปกระทำความผิดอาญา และเพื่อประโยชน์แก่การศึกษาค้นคว้าของผู้สนใจในอนาคตต่อไป

ผลการวิจัย

จากการศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญาโดยใช้หลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา: กรณีศึกษาเยาวชนในจังหวัดเพชรบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 จากการศึกษาสาเหตุที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญา ผลการวิจัยพบว่าเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น ครอบครัว ตัวเด็กหรือเยาวชนเอง เพื่อน สังคมรอบข้าง ยาเสพติด ความเจริญด้านเทคโนโลยี แต่ละสาเหตุล้วนเป็นแรงผลักดันให้เด็กหรือเยาวชนไปกระทำความผิดอาญาโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม กล่าวคือ ปัญหาหลักที่เป็นสาเหตุให้เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญานั้น ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์ได้ให้ความเห็นไปในแนวทางเดียวกันคือครอบครัว ยาเสพติด และเพื่อน ซึ่งครอบครัวเป็นสถาบันที่ใกล้ชิดเด็กหรือเยาวชนอันดับแรกของชีวิต เด็กจะได้หรือไม่อยู่ที่บิดามารดา ผู้เลี้ยงดูอบรมสั่งสอนถ้าผู้อบรมสั่งสอนดี เด็กหรือเยาวชนนั้นก็ย่อมเป็นคนดีไปด้วย แต่ถ้าผู้เลี้ยงดูสั่งสอนเป็นคนไม่ดีก็จะปลูกฝังสิ่งไม่ดี เรื่องไม่ดีให้ตั้งแต่ยังเยาว์วัย และติดจนเป็นนิสัย (Thongchuy, 2020) เห็นว่า โดยปกติแล้วบุคคลที่มีอายุไม่ถึง 18 หรือ 20 ปี วุฒิภาวะทางด้านจิตใจยังไม่เจริญเติบโตไม่เข้มแข็งพอ ประสบการณ์ในชีวิตยังมีไม่มาก และยังไม่มีความรอบรู้ประสบการณ์ในชีวิตความคิดอ่านจึงไม่รอบคอบ เมื่อมีเหตุใดมากระทบหรือได้พบเห็นพบเจอ ก็จะทำให้เกิดความคิดเบี่ยงเบนได้ ซึ่งปัญหาที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนไปกระทำความผิดอาญานั้น เกิดขึ้นมากที่สุดกับครอบครัวแตกแยก บิดามารดาหย่าร้างไม่ได้อยู่ด้วยกัน เป็นแม่ หรือพ่อเลี้ยงเดี่ยว ยิ่งหากที่มีฐานะยากจน ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนหรือตัวบิดามารดาเองเป็นพวกชอบลัทธิลัทธิขโมยน้อย ติดยาเสพติด

วัตถุประสงค์ที่ 2 จากการศึกษามาตรการปฏิบัติตามหลักพุทธศาสนานั้น ต้องได้รับความยินยอม เต็มใจจากเด็กหรือเยาวชน รวมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครองด้วย เพราะหากกระทำโดยการบังคับ หรือขึ้นใจให้กระทำ ก็จะไม่เกิดผลดีใดๆ เพราะเด็กหรือเยาวชนนั้นก็ไม่ได้ซึมซับผลความดีแห่งการปฏิบัติได้ และก็ไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นคนไม่ดีได้ การนำหลักคำสอนทางพุทธศาสนา ทั้งศีล สมาธิ และปัญญา มาอบรมสั่งสอนเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา ด้วยการนำมาอบรมเน้นการให้ดำเนินชีวิตในแต่ละวัน เป็นไปตามหลักศีล

5 ให้รู้จักเข้าถึงศีล สมาธิ และปัญญา เพื่อเป็นการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรม จะมีผลทำให้เด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น ไม่ไปกระทำความผิด หรือกระทำความผิดซ้ำอีก เช่น การนำเด็กหรือเยาวชนไปฝึกอบรม ปฏิบัติธรรมที่วัด จะเป็นการถือศีลปฏิบัติธรรมที่วัดโดยพักแรม ตามวันเวลาที่กำหนด หรือไปในช่วงวัน โดยในระหว่างการอบรมจะต้องมีการฝึกปฏิบัติ สวดมนต์ทำวัตร นั่งหรือเดินทำสมาธิ ฝึกจิตใจให้สงบ สอนหลักธรรมเรื่อง ศีล 5 ให้เข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง และซึมซับเข้าไปในจิตใจ สามารถยึดถือปฏิบัติได้อย่างเป็นธรรมชาติไม่ฝืนใจ จะบรรลุผลเป็นอย่างดี เด็กและเยาวชนที่ได้รับการฝึกอบรมดังกล่าว ทั้งวิธีการในรูปกิจกรรมแบบค่ายพุทธบุตร การเข้ารับการอบรมปฏิบัติธรรม หรือการบรรพชาสามเณร เป็นหนทางหนึ่งที่สามารถแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาให้กลับมาเป็นคนดีได้ สิ่งที่เด็กหรือเยาวชนได้รับจากการฝึกปฏิบัติธรรมตามแนวทางศาสนาพุทธ จะเป็นการพัฒนาจิตใจที่ยั่งยืน และจะเป็นการพัฒนาเด็กหรือเยาวชนนั้นไปพร้อมกันทั้ง 3 ด้าน (Wichaidit, 2000)

วัตถุประสงค์ที่ 3 จากการศึกษาการนำหลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา ด้วยหลักศีล 5 สมาธิ และปัญญา ซึ่งเป็นหลักอันดีเลิศ ที่สามารถป้องกันความขัดแย้ง รุนแรง เสริมสร้างความสงบสุขต่อตนเอง ครอบครัวและคนในสังคมได้อย่างรอบด้าน ศีล 5 คือ เป็นการขัดเกลาจิตใจที่ไม่ดีให้หมดไป เกิดความรู้สึกที่ไม่เบียดเบียนทำร้ายใคร การละเว้นจากสิ่งไม่ดีทั้งหลายทั้งปวง ที่จะทำให้ผู้อื่นและตนเองเดือดร้อน ล้วนแต่เป็นจิตที่เป็นกุศล เป็นกรรมดี เมื่อเด็กหรือเยาวชนได้ประพฤติปฏิบัติ ก็จะทำให้จิตใจสงบร่มเย็น ความก้าวร้าวรุนแรง ก็เล็ด ทั้งปวงก็จะหมดไป เกิดความรักความเมตตาในจิตใจ การขัดเกลาจิตใจด้วยศีล สมาธิ และปัญญา การปฏิบัติตามหลักศีล 5 ให้กับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา จึงเป็นการเสริมสร้างที่ดี มีความรู้สึกสงบสันติ ภายในกาย ภายในจิตใจ และทางวาจาได้เป็นอย่างดี การนำมาใช้ประยุกต์ร่วมกับมาตรการวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันแก้ไขเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญา จึงเป็นการแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญาได้เป็นอย่างดี

องค์ความรู้ใหม่

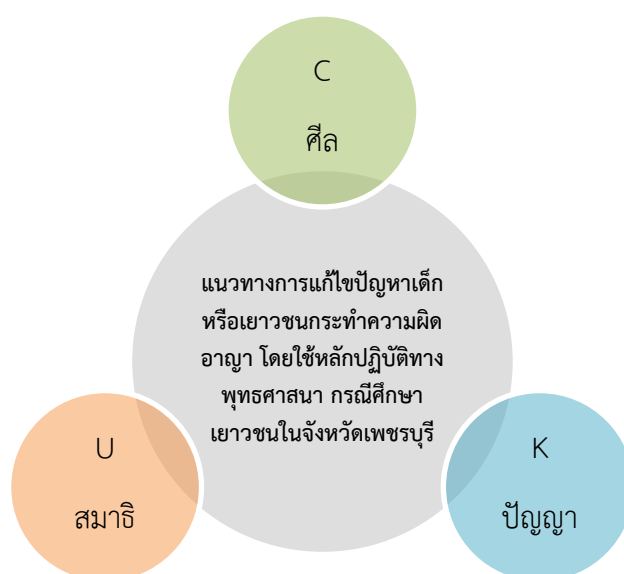
แสดงโมเดลองค์ความรู้จากการวิจัยแนวทางแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญาโดยใช้หลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา: กรณีศึกษาเยาวชนในจังหวัดเพชรบุรี คือ CUK ได้ดังนี้

1. Clear (C) = (ศีล) พัฒนาพฤติกรรม การนำศีล 5 มาพัฒนา ให้เด็กและเยาวชนรู้จักศีล 5 นำมายึดถือปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ตลอดจนการทำมาหาเลี้ยงชีพ เพื่อไม่ให้ไปคิดไปก่อทำความผิด ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ไม่ลักขโมย ไม่ประพฤติผิดในการกาม ไม่พูดเท็จ ไม่ดื่มสุราหรือเสพยาเสพติด ซึ่งทั้ง 5 ประการนี้เป็นสาเหตุของการกระทำความผิดอาญาทั้งสิ้น หากได้รับการอบรมสั่งสอนไม่ให้กระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ได้ ความผิดก็จะไม่เกิดขึ้น

2. Ultimate (U) = (สมาธิ) พัฒนาด้านจิตใจสูงขึ้น คือการกำหนดจิตใจที่สูงสุด หากจะปฏิบัติจะต้องมีสมาธิแน่วแน่ที่จะปฏิบัติ ไม่ไขว่ไขว่ วอกแวก สมาธิจะทำให้เกิดความเข้มแข็ง มั่นคงภายในจิตใจ และเกิดความสงบนิ่งทำให้จิตคิดแต่สิ่งที่ดีงาม

3. knowledge (K) =(ปัญญา) พัฒนาด้านความรู้ คือความรู้ความเข้าใจต่าง ๆ รวมทั้งแนวความคิด ทักษะ และค่านิยม ในการฝึกฝนหรือพัฒนาด้านความรู้ ความเข้าใจ ทำได้โดยรู้จักวินัย ไตรตรอง ตรวจสอบโดยอาศัยเหตุผล เพื่อให้เข้าใจความเป็นจริงที่เป็นสากลของสิ่งทั้งปวง เมื่อมีการฝึกฝนสมาธิ จนสามารถรักษาปฏิบัติศีล 5 ได้ ก็เกิดปัญญา ที่สามารถแยกแยะสิ่งผิดถูกได้ และจะไม่ไปกระทำการที่ผิดต่อ ศีลธรรมอันดี หรือไม่ไปกระทำการผิดกฎหมาย

การพัฒนาทั้ง 3 ด้านนี้จะต้องอิงอาศัยซึ่งกันและกัน ซึ่งหากพัฒนาได้ทั้งสามด้านแล้วจะทำให้ชีวิตมีแต่ความดีงาม ซึ่งจะนำไปสู่การเข้าถึงอิสรภาพและสันติสุขที่แท้จริง การพัฒนาหรือการฝึกฝนทั้ง 3 ด้านนี้ เราเรียกว่า ไตรสิกขา ซึ่งประกอบไปด้วย ศีล สมาธิ ปัญญา

รูปภาพที่ 1 แนวทางการแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญา
โดยใช้หลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา กรณีศึกษาเยาวชนในจังหวัดเพชรบุรี

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญา โดยใช้หลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา กรณีศึกษาเยาวชนในจังหวัดเพชรบุรี สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 จากการศึกษาสาเหตุที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาในจังหวัดเพชรบุรีนั้น จากการศึกษาวิจัยพบว่า สาเหตุหลัก ๆ เกิดจากครอบครัว บิดามารดานั่นเอง เพราะครอบครัวเป็นสถาบันที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนเป็นอันดับแรก และมีส่วนสำคัญมากที่สุดต่อพฤติกรรมและการกระทำของเด็กและเยาวชนนั้น ส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนที่มีครอบครัวแตกแยกบิดามารดาเลิกร้างกัน การเลี้ยงดูไม่ดีปล่อยปละละเลย บิดามารดาประพฤติตัวไม่ดีเป็นแบบอย่างไม่ดีขาดการศึกษา ครอบครัวยากจน สภาพครอบครัวเช่นนี้มักจะแสดงความรุนแรงทำร้ายร่างกาย จะทำให้เด็กหรือ

เยาวชนเหล่านี้เกิดความรู้สึกว่าเหวไม่มีที่พึ่งพา สภาพจิตใจพฤติกรรมเป็นไปในทางไม่ดี เกิดความเครียด นิสสัย
ทราม อารมณ์ร้ายโกรธง่าย ควบคุมตัวเองไม่ได้สับสน ชอบความรุนแรง เข้าสังคมกับคนอื่นไม่ได้ต้องแปลก
แยกตัวเองต่อต้านสังคม เยาวชนพวกนี้จะมีอารมณ์โมโหง่ายเอาแต่ใจ ไม่มีความยั้งคิดจึงไปกระทำความผิดได้
ง่าย ครอบครัวจึงเป็นสาเหตุอันดับแรกที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญาขึ้น ผลวิจัยสอดคล้องกับ
แนวความคิดของ ดร.สิทธิพล วิบุณธ์ธนากิจ ได้กล่าวว่า ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่มีความสำคัญที่สุดต่อ
พฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำความผิดอาญา (Viboonthanakul, 2020)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 มาตรการทางกฎหมายที่ใช้บังคับเพื่อแก้ไข ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง
พฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา ดังกล่าวมาแล้ว ยังไม่เพียงพอเท่าที่ควร สภาพปัญหา
การแก้ไข พื้นฟูพฤติกรรมด้วยวิธีการคุมประพฤติไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่จะทำให้กลับตนเป็นคนดี
ได้ หรือการใช้มาตรการรุนแรงให้เข้าไปอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนบางครั้งก็อาจทำให้เด็ก
หรือเยาวชนนั้นมีพฤติกรรมที่ไม่ดีมากขึ้น กลายเป็นผลร้ายมากกว่าผลดี แต่อย่างไรก็ตามมาตรการที่ศาลมี
อำนาจสั่งให้เด็กและเยาวชนปฏิบัตินั้น ยังมีวิธีการนำเด็กหรือเยาวชนไปอบรมศีลธรรม จริยธรรม ให้กับเด็ก
หรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา เพื่อแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาอยู่แล้ว แต่การ
ทำกิจกรรมเช่นนี้ยังมีน้อยมาก และได้ผลไม่เป็นที่น่าพอใจ มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและกลับตัวเป็นคนดี
น้อยมาก และจะมีเฉพาะเด็กหรือเยาวชนที่มีแนวโน้มที่เป็นคนดีอยู่แล้ว ส่วนที่เกรง ก้าวร้าวมีความประพฤติไม่
ดีแก้ไขโดยใช้วิธีอบรมศีลธรรม จริยธรรมที่จัดอยู่ในปัจจุบันนั้นยากที่จะแก้ไขได้ หากจะแก้ไขให้กลับตัวเป็นคน
ดีต้องใช้เวลา ต้องมีวิธีการหรือกลุ่ลบายที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนให้ความสนใจให้ความร่วมมือที่จะปฏิบัติ ซึ่งมี
การปฏิบัติแต่น้อยมาก และไม่มีกำหนดเป็นนโยบายให้นำมาบังคับใช้ให้เป็นมาตรการอย่างจริงจัง ปัจจุบัน
เพียงแต่ดูแลพินิจหรือจัดเป็นกิจกรรมเสริมเท่านั้นจึงไม่บรรลุผลเท่าที่ควรจะเป็น

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 หากมีการนำหลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา คือศีล ศีล 5 สมาธิ และ
ปัญญา มาใช้เป็นมาตรการหนึ่งในการคุมประพฤติเด็กหรือเยาวชนในจังหวัดเพชรบุรี นำไปอบรมสั่งสอนฝึก
ปฏิบัติธรรมโดยมีเจ้าหน้าที่คอยควบคุมดูแลและต้องใช้เป็นมาตรการควบคู่ไปกับมาตรการบังคับตามกฎหมาย
ด้วย การอบรมตามหลักปฏิบัติทางพุทธศาสนาจำเป็นต้องใช้เวลาหลายวันต่อเนื่องเพื่อชำระล้างจิตใจและแยก
ออกจากสภาพเดิม ๆ ก็มีทางที่จะทำให้เด็กหรือเยาวชนเหล่านี้กลับตนเป็นคนดีได้ ก็จะสามารถแก้ไขปรับปรุง
พฤติกรรมเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้ให้กลับตนเป็นคนดีได้ โดยต้องแบ่งเยาวชนเข้าอบรมเป็นสองกลุ่ม กลุ่มที่มี
พื้นฐานจิตใจดีไม่เกรง กระทำความผิดเล็กน้อย สามารถกลับตนเป็นคนดีได้ไม่ยาก และสำหรับกลุ่มที่ไม่
สามารถแก้ไขได้เพราะไม่เกรงกลัวไม่หยาบช้า หากนำไปปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยให้ปฏิบัติตนถือศีล ศีล 5
สมาธิ และปัญญาให้ได้ผลสำเร็จ ควรจะต้องกำหนดมาตรการนำเด็กหรือเยาวชนไปปฏิบัติธรรมถือศีล ศีล 5 นั่ง
สมาธิ วิปัสสนา อันจะนำไปสู่การเกิดปัญญา ต้องใช้เวลาไม่ต่ำกว่า 15 วันขึ้นไป โดยจะต้องทำครั้งละ 5 - 7 วัน
เพื่อให้มีเวลาอยู่กับสติ ให้ทำจิตใจให้สงบ และเคยชิน และต้องให้มีการเฝ้ากำกับดูแลอย่างเข้มงวดในช่วง
ระยะเวลาแรก ๆ สักระยะ เพื่อให้ปรับสภาพจิตใจเมื่อจิตใจนิ่งเคยชิน ก็สามารถปฏิบัติตนได้และจะเป็นหนทาง
แก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาได้ อันจะเป็นแนวทางแก้ไขปัญหามาไม่ให้เกิดการทำความผิด
อีกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแนวทางนี้จะเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนที่กระทำความผิด

อาญา และเป็นการแก้ไขที่เป็นรูปธรรม ประกอบกับเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้เยาวชนได้ตระหนักถึงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม กลับมามีค่านิยมในวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษได้เคยเชื่อถือศรัทธาและปฏิบัติตามหลักคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนากันมาอย่างยาวนาน

สรุป

การศึกษาวิจัย แนวทางแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญา โดยใช้หลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา กรณีศึกษาเยาวชนในจังหวัดเพชรบุรี เป็นการศึกษาวิจัยที่พบว่าการใช้มาตรการตามกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนกระทำความผิดอาญา แก้ไขได้กับเด็กหรือเยาวชนบางคนเท่านั้น แต่แก้ไขเด็กหรือเยาวชนที่มีสภาพครอบครัวและสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีให้กลับตัวเป็นคนดีได้น้อยมาก แม้จะมีการอบรมศีลธรรมจริยธรรม นำไปบรรพชาสามเณรเพื่อกล่อมเกลาคิดใจให้กลับเป็นคนดี ก็จะมีผลกับเฉพาะเยาวชนที่มีพื้นฐานและแนวโน้มเป็นคนดีเท่านั้นส่วนเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำ ๆ ไม่สามารถแก้ไขได้ และการอบรมโดยนำวิธีดังกล่าวมาใช้ยังไม่สมบูรณ์เพียงพอ และไม่ต่อเนื่องจริงจังถึงระดับปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชนให้กลับเป็นคนดีได้ การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ค้นพบว่าการนำหลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา ด้วยการฝึกอบรมการถือศีล ศีล 5 การทำสมาธิ เพื่อให้เกิดปัญญา เป็นแนวทางที่เหมาะสมกับวุฒิภาวะและสภาพจิตใจที่สามารถรับรู้ของเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา ให้มีความตั้งใจในการปฏิบัติ จะเกิดสติรู้จักตัวเอง มีสิ่งยึดเหนี่ยวในจิตใจสามารถควบคุมอารมณ์ความรู้สึกไม่หลงผิด มีจิตใจตั้งมั่นรู้ผิดชอบชั่วดีไม่ไปเบียดเบียนสร้างความเดือดร้อนให้คนอื่นได้ โดยผลวิจัยในครั้งนี้ สรุปได้ว่าการนำแนวทางการแก้ปัญหาลูกหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา ด้วยกันนำหลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา ด้วยศีล ศีล 5 สมาธิ และปัญญา มาอบรมสั่งสอนเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา ให้ได้ปฏิบัติโดยให้สอดคล้องมาตรการทางกฎหมายให้อย่างจริงจังต่อเนื่อง สามารถแก้ไขปัญหาลูกหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา ไม่ให้ไปกระทำความผิดอีกได้ และยังค้นพบว่าปัญหาที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญานั้นปัญหาหลักที่มีส่วนสำคัญอย่างมากคือครอบครัว จะทำให้เด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดและหลงไปกับวัตถุนิยม ความเจริญทางเทคโนโลยีสามารถเห็นคุณค่า มารดา จึงต้องนำบิดามารดา มาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้าอบรมปฏิบัติธรรมพร้อมกับเยาวชนที่เป็นบุตรของตนด้วย จึงจะแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างถูกต้องแท้จริง ยังมีผลทำให้ครอบครัวเด็กหรือเยาวชนเหล่านี้ได้กลับมาเป็นครอบครัวที่เป็นคนดี อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ทั้งตระหนักถึงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม กลับมามีค่านิยมในวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษได้เคยเชื่อถือศรัทธา ปฏิบัติตามหลักคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนาอันจะทำให้ชีวิตอยู่อย่างสงบสุขได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 แนวทางที่จะใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กและเยาวชนให้มีจิตใจดีงาม สงบร่มเย็น มีวิธีเดียวคือการนำหลักปฏิบัติตามแนวทางพุทธศาสนา มาอบรมสั่งสอน เพราะศาสนาสอนให้ทุกคนเป็นคนดี ละเว้น

ความชั่ว เด็กและเยาวชนยังอยู่ในวัยศึกษาค้นคว้า และไม่ใส่ใจกับความยุ่งยากลำบาก ฉะนั้นแนวทางปฏิบัติทางพุทธศาสนาที่จะนำมาอบรมสั่งสอนให้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาได้เข้าใจและสามารถปฏิบัติได้ง่ายที่สุด มีผลดีครอบคลุมมากที่สุด เป็นหลักปฏิบัติพื้นฐานที่ชนชาวพุทธปฏิบัติสืบต่อกันมา คือการถือศีลปฏิบัติธรรม โดยการอบรมสั่งสอนและให้ปฏิบัติ ในการรักษาศีล ศีล 5 การฝึกสมาธิ เพื่อให้จิตสงบและการใช้ปัญญาได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้เด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดได้สำนึกรู้สึกผิดชอบชั่วดี กลับตนเป็นคนดีได้ และแนวทางปฏิบัติตามศีล ศีล 5 สมาธิ และปัญญา เป็นการปฏิบัติเพื่อให้มีจิตใจดีงาม สงบ มีสติยังคิด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็น ดังนี้

2.1 ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเพชรบุรี ควรมีคำสั่งใช้แนวทางปฏิบัติทางพุทธศาสนา เรื่องศีล ศีล 5 สมาธิและปัญญา มาอบรมสั่งสอนเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาญา เป็นมาตรการหนึ่งในการกำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติ และเป็นกิจกรรมบังคับที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเพชรบุรี จะต้องปฏิบัติด้วย

2.2 ควรมีการศึกษาและขยายผล โดยนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติเช่นเดียวกันทุกศาลเยาวชนและครอบครัว และทุกสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ของทุกจังหวัด

References

- Office of Planning and Budget. (2019) *Case statistics report book 2019*. Retrieved May 3, 2020, from <https://oppb.coj.go.th/th/content/category/detail/id/8/cid/2085/iid/196196>.
- Phetburi Provincial Statistical Office, (2020) *Attachment to the Notification of the Phetburi Statistical Office*. Phetburi: Phetburi Provincial Statistical Office.
- Thongchuay, V. P. (2020). Chief Justice of the Phetchaburi Provincial Court. *Interview*. November, 25.
- Viboonthanakul, S. (2020). *Problems of crime among children and youth and their economic costs*. Retrieved September 10, 2020, from <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/896503>>
- Wichaidit, S. (2000). *An application of Dhamma in Buddhism and group counseling to develop self-concepts in male juvenile delinquents at the observation and protection centre of Suratthani*. (Master's Thesis). Srinakharinwirot University. Bangkok.